

των κεκαλυμμένων μέτωπών, με τὴν γενειάδα αὐτοῦ τὴν ὑπὸ ἰλύος κεκαλυμμένην δύναται νὰ ἐκληφθῇ ὡς ὁ Θεὸς τοῦ ποταμοῦ μυκώμενος, ὅστις ῥίπτει βλέμμα εὐχαριστήσεως ἐπὶ τοῦ μεγαλείου τῶν ὑδάτων του καὶ ἐπὶ τῆς ἀγρίας εὐφορίας τῶν ὀχθῶν του.

Τοιαύτη ἡ τῆς δυτικῆς ὀχθῆς θέα· ἀλλ' ὅλως διάφορος καὶ θαυμασίως ἀντίθετος παρουσιάζεται ἡ ἀντίπεραν ὀχθῇ. Δένδρα πολὺμορφα παντὸς χρώματος καὶ πάσης εὐωδίας κύπτοντα ἐπὶ τῶν ὑδάτων, συνεσπειρωμένα ἐπὶ τῶν βράχων καὶ ὀρέων, διεσπαρμένα εἰς τὰς πεδιάδας, ἐνοῦνται, συναυξάνουσι καὶ αἰρονται εἰς ὕψη κουράζοντα τὴν ὄρασιν. Ἀγριαὶ ἀμπελοὶ, βιγνοῖναι, κολοκύνθαι διασταυροῦνται εἰς τοὺς πόδας τῶν δένδρων τούτων, περιελίσσουσι τὰ στελέχη αὐτῶν, ἀνέρπουσι μέχρι τῶν ἀπωτάτων τῶν κλάδων μερῶν, πηδῶσιν ἐκ τῶν σφενδάμων ἐπὶ τῶν ἀλκαϊῶν καὶ σχηματίζουσι μυρία σπήλαια, μυρία θολίας ἀνθίνους στοάς. Συνήθως περιπλανώμενα ἀπὸ δένδρου εἰς δένδρον τὰ φυτὰ ταῦτα διαπερῶσι βραχίονας ποταμῶν καὶ ἐπ' αὐτῶν σχηματίζουσι γεφύρας καὶ ἀνθίνους ἀψίδας. Ἐκ τοῦ κόλπου τῶν μυροβόλων συμπλεγμάτων τὸ ὑπερήφανον μαγνήλιον ὑψοῖ τὴν ἀκίνητον αὐτοῦ κορυφὴν καὶ ἐπισκοπεῖ τὸ δάσος, μὴ ἔχον ἄλλον ἀντίζηλον ἢ τὸν φοῖνικα, ὅστις κινεῖ ἐλαφρῶς ἔμπροσθέν του τὰ φυτικά αὐτοῦ ῥιπίδια.

Ἀνάριθμα ζῶα θεέντα ἐν μέσῳ τῶν μαγευτικῶν τούτων ἐνδιατημάτων ὑπὸ τῆς χειρὸς τοῦ δημιουργοῦ ζωογονοῦσι καὶ ὠραίζουσιν αὐτά. Εἰς τὰς ἐσχατίας τῶν δεινροστοιχιῶν παρατηροῦνται ἄρκτοι μεμεθυμένοι ἐκ σταφυλῶν, ταλαντευόμενοι ἐπὶ κλάδων πελεῶν, ἀγέλαι ἐλάφων λουομένων ἐν τῇ λίμνῃ, μέλανεσ σκίουροι παίζοντες ἐντὸς τῶν πυκνῶν φυτῶν. Πτηνὰ πλείστα, περιστερὰ ἔχουσι μέγεθος στρουθίου ἐπικάθηνται ἐπὶ χλόης, ἐρυθρὰς ἐκ τῆς πληθύος τῶν χαμοκεράσων· πράσινοι ψιττακοὶ με κεφαλὴν κιτρίνην, πορφυρόχροες δρυοκολάπται, λοξίαι πυρροὶ, πετεργίζουσι καὶ περικυκλοῦσι τὰς κορυφὰς κυπαρίσσεων· κολύβρια ἀπαστράπτουσιν ἐπὶ τῶν ἰάσμων τῶν φλωρίδων καὶ ὀρνιθοθήραι ὄφεις συρίζουσι κρεμάμενοι ἐκ τοῦ βόλου τῶν δασῶν καὶ ταλαντευόμενοι.

Ἐνῷ τὸ πᾶν εἶναι ἡρεμον καὶ νωχελὲς εἰς τὴν ἀπέναντι ὀχθῇ, τὸ πᾶν ἐνταῦθα ἀντιθέτως εἶναι κίνησις καὶ θόρυβος· κτύποι ῥυμῶν ἐπὶ κορμῶν δρυῶν, θροῦς διαβαινόντων ζῶων, ἄτινα βόσκουσιν ἢ συνθλῶσι κάρυα μεταξὺ τῶν ὀδόντων αὐτῶν, φλοῖσθαι τῶν ὑδάτων, ἀσθενεῖς μηκυθμοὶ, ὑπόκωφα βελάσματα, ἡδέα κελαρύσματα πληροῦσι τὰς ἐρήμους ταύτας ἀρμονίας τρυφερὰς ἅμα τε καὶ ἀγρίας. Ἀλλ' ὅταν ὁ ἀῆρ ἔλθῃ νὰ ἐμψυχώσῃ τὰς ἐρήμους ταύτας, νὰ κινήσῃ τὰ κυματοῦντα ταῦτα σώματα, νὰ ἀναμίξῃ ὅλους τοὺς ὄγκους, λευκοῦ, κυανοῦ, πρατίνου, ῥοδοχρόου, νὰ ἐνώσῃ πάντα τὰ χρώματα νὰ συγχωνεύσῃ εἰς ἓν πᾶν ψιθύρισμα, πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν παρίσταται τότε θέαμα, ὁπερ ματαίως θέλω προσπαθῆσαι νὰ περιγράψω εἰς τοὺς μὴ διατρέξαντας τὰς ἀρχιγενεῖς ταύτας χώρας τῆς φύσεως.

Θαυμάσια τὰ ἔργα τοῦ Θεοῦ! Ἀνέκφραστος ἡ σοφία αὐτοῦ! «Ὡς ἐμεγαλύνθη τὰ ἔργα σου Κύριε! πάντα ἐν σοφίᾳ ἐποίησας!»

ΠΩΣ ΑΙ ΚΙΝΕΖΑΙ ΚΑΤΑΡΤΙΖΟΥΣΙ ΜΙΚΡΟΝ ΠΟΔΑ

Αἱ Κινεζαὶ φαίνεται ἔχουσι τὴν αὐτὴν μανίαν διὰ μικρὸν πόδα ὅσον καὶ πολλὰ τῆς Εὐρώπης διὰ μικρὰν ὀσφύν. Ὁ τρόπος δὲ πρὸς ἐξασφάλισιν τῆς ποθυμένης ιδιότητος εἶναι ἀκριβῶς ὁ αὐτός. Ἡ ἐξῆς ἐνδιαφέρουσα περιγραφή τῆς ἐργασίας ταύτης παρέχεται ἡμῖν παρὰ τινος κυρίου κατατρίψαντος ἱκανὸν χρόνον πρὸς μελέτην τοῦ χαρακτῆρος καὶ τῶν ἐθίμων αὐτῶν:

«Παρὰ πολλῶν ξένων ὑποτίθεται ὅτι ἡ περιέργος αὕτη σύνθλιψις τῶν ποδῶν τελεῖται διὰ ξυλίνων ἢ σιδηρῶν ὑποδημάτων τιθεμένων ἐπὶ τῶν ποδῶν κατὰ τὴν νηπιακὴν ἡλικίαν, καθιστώντων δὲ αὐτοὺς σμικροὺς διὰ τῆς κωλύσεως τῆς αὐξήσεως αὐτῶν. Τοῦτο ὅμως οὐδόλως εἶναι ἀκριβές. Εἶναι πάντῃ ἀδύνατον εἰς ξένον νὰ τύχῃ τοῦ προνομίου νὰ ἐξετάσῃ τὸν οὕτω παραμορφούμενον πόδα· ἀλλὰ μετὰ ἐπιτηδειότητην διπλωματίαν ἐπὶ μίαν ἐβδομάδα ἐξασκηθεῖσαν εἰς ἡν ἐβουλήθη παρὰ κυρίας τινος διδασκαλίσσης ἐν σχολῇ τινι ἱεραποστολικῇ τοῦ Κιου-Κιάγγ, κατέρωθωσα νὰ καταπείσω κόρην περὶ τὰ δεκαπέντε ἔτη γεγονυῖαν νὰ μοὶ ἐπιτρέψῃ νὰ ἤμαι παρὼν ὅταν τὸ κάλυμμα ἀπεσύρετο ἀπὸ τοῦ ποδὸς τῆς· μετὰ τοῦτο ἐν Σαγγαί μετὰ ἐλευθερίαν χρῆσιν χρημάτων, γηραιὰ τις γυνὴ τῆς μικρόποδος τάξεως ἐπέστη νὰ ἱκανοποιήσῃ τὴν περιέργειάν μου ἀποβάλλουσα τὸ περίβλημα τοῦ ποδὸς τῆς· ἐκ δὲ τῆς γνώσεως ἣν ἔλαβον ἐκ τῶν εὐκαιριῶν τούτων καὶ ἀκολούθως, θέλω βραχέως περιγράψῃ τὴν μέθοδον τῆς «ποίησεως τοῦ ποδός» ὡς λέγουσιν ἐκεῖ.

Ἡ περιέσεις σπανίως ἀρχίζει πρὶν ἢ παῖς φθάσῃ εἰς πέντε ἐτῶν ἡλικίαν, ἐν πλείστασι δὲ περιστάσεσι οὐχὶ πρὶν ἢ γίνῃ ἑπταετής ἢ ὀκταετής. Ὁ χρόνος οὗτος θεωρεῖται ἀνγκαιὸς ὅπως τὰ μέλη λάβωσιν ἱσχυρὰν αὐξήσιν, καὶ ἡ κόρη μάθῃ πῶς νὰ βαίῃ σταθερῶ ποδί. Οἱ χειρισταὶ εἰσὶ συνήθως γυναῖκες ἔχουσαι τοῦτο ἔργον, καὶ τοὶ συνήθως εἶναι ἡ μήτηρ, ἢ ἕτερόν τι θῆλυ μέλος τῆς οἰκογενείας. Κατὰ πρῶτον πάντες οἱ δάκτυλοι, πλην τοῦ ἀντίχειρος, κάπτονται ὑπὸ τὸν πόδα, τὸ σαρκώδες μέρος τῆς πτέρνης καταφέρεται κάτω, καὶ ἐπίδεσμος τίθεται ἐπὶ τῶν τυλιχέντων δακτύλων καὶ ἐπὶ τοῦ ποδὸς ὀλοκλήρου, καὶ περὶ τὴν πτέρναν. Ὁ ἐπίδεσμος τίθεται καταρχὰς χαλαρὸς εἰτα δὲ σφίγγεται ὀλίγον εἰς ἐκάστην ἐγχείρισιν. Τοῦτο βαθμυδὸν ῥίπτει τοὺς δακτύλους ἄνω, καὶ κατ' οὐσίαν τοὺς θραύει, ὥστε ὅταν ὁ ἐπίδεσμος ἀποβληθῇ τὸ πρόσθιον μέρος τοῦ ποδὸς δύναται νὰ κινῆται ὡς θύρα ἐπὶ τῶν στροφίγγων τῆς. Ὑπὸ τὴν χεῖρσιν ταύτην ὁ ποὺς καθίσταται ἰσχνὸς ἐπὶ τοῦ ἀποβῆ ἀπλῶς ὄγκος ὅσων κεκαλυμμένων

διά τενόντων καὶ δερμάτων. Δὲν ἡδυνήθη νὰ ἐννοήσω πῶς μεθ' ὅλα τὰ μέσα ταῦτα ἡ κυκλοφορία διατηρεῖται.

»Εἰς διάστημα ἐξ ἡ ὁκτὼ ἐτῶν διὰ τοῦ χειρισμοῦ τοῦτου ὁ πούς καθίσταται μᾶλλον καὶ ἡ γυνὴ φαίνεται ὡσανεὶ ἐβαδίζεν ἐπὶ ἄκρων δακτύλων, βαδίζουσα μετὰ νευρικῆς ταχύτητος, καὶ προβάλλουσα τοὺς βραχίονας αὐτῆς ὅπως τηρήσῃ τὴν ἰσορροπίαν. Γυνὴ μετὰ σμικροτάτων ποδῶν ὑποχρεοῦται νὰ μεταχειρισθῇ ῥάβδον βαδίζουσα, ἢ νὰ στηρίξῃ τὴν χεῖρα της ἐπὶ τῶν ὤμων ὑπηρετοῦ, τοῦτο δὲ εἶναι σημεῖον ἰδιαιτέρας εὐγενείας. Ἐννοεῖται ὅτι μικρόποδες γυναῖκες οὐδόλως δύνανται νὰ τηρήσωσι τὴν φροντίδα τῆς οἰκογενείας τῶν, ἡ ἐργασία δὲ γίνεται παρ' ἀρρένων ἢ θηλέων ὑπηρετῶν οἵτινες ἔχουσι φυσικοὺς πόδας.

»Καταρχὰς ἡ ἐγχείρισις τῆς ἐπιδέσεως εἶναι λίαν ὀδυνηρά. Ὁ ἐπίδεσμος καθ' ἐκάστην πρωΐαν ἀποβάλλεται, ὁ πούς καθαρίζεται, εἰτὰ δὲ δένεται πάλιν. Πρὶν ἢ ὁ πούς καθ' ὁλοκληρίαν ἀνεκρωθῇ, ὡς λέγουσι, ἡ ταχύτης τῆς κυκλοφορίας ἅμα ὡς ὁ ἐπίδεσμος λυθῇ προξενεῖ ἰσχυρὸν πόνον ἐξ οὗ ἡ δυστυχὴς πάσχουσα κόρη ἐκβάλλει κραυγὰς σπαραξικαρδίου.

»Μεθ' ὅλους ὅμως τοὺς προξενουμένους πόνους αἱ μητέρες ἐπιμένουσιν εἰς τὴν ἐγχείρισιν ταύτην, καὶ αἱ μικραὶ κόραι ἐπιθυμοῦσι ταύτην λίαν ἀνυπομόνως· διότι εἶναι συρμός καὶ κατὰ τὸν τρόπον τοῦ σκέπτεσθαι τῶν νεανίδων, ὅπου δῆποτε γῆς καὶ ἀν' εὐρηγνται αὐταί.»

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ Β'.

Ὁ Ἀλέξανδρος Β'. Νικολαΐδης, ἐγεννήθη τῇ 17 Ἀπριλίου 1818· διεδέξατο τὸν πατέρα του Νικόλαον τῇ 18 Φεβρουαρίου 1855 καὶ ἐστέφθη αὐτοκράτωρ τῇ 16 Ἀπριλίου 1856.

Ἄμα ἀναβὰς τὸν θρόνον, ἐξέδωκε πρὸς τὸ ἔθνος κήρυγμα, δι' οὗ ἐγνώριζεν αὐτῷ τὴν ἀνάρρησιν αὐτοῦ καὶ ἐδήλου διὰ γενικῶν ὅρων τὴν πρόθεσιν του, ὅπως ὑπηρετήσῃ πρὸς δόξαν τῆς Αὐτοκρατορίας ὡς ὑπηρετήσαν οἱ προκατοχοὶ αὐτοῦ Πέτρος, Αἰκατερίνη, ὁ Ἀλέξανδρος Α' καὶ ὁ Νικόλαος Α'. Ταῦτοχρόνως προσεκάλεσε τὸν στρατηγὸν Ρούδιγερ ἐκ Βασσαραβίας καὶ ἀνέθηκεν αὐτῷ τὴν ἀρχηγίαν τῆς αὐτοκρατορικῆς φρουρᾶς, μέχρις οὗ ἀνέλαβεν αὐτὴν αὐτὸς οὗτος, ἀνέωσε τὰ διαπιστευτήρια τῶν ἐν Βιέννῃ Πληρεξουσίων τῆς Ῥωσσίας καὶ δι' αὐτῶν ἀνήγγειλεν, ὅτι ἀπεδέχετο τὰς γενομένας διακηρύξεις παρὰ τοῦ πρίγκηπος Γκορτζακῶφ, ἐν ὀνόματι τοῦ μακαρίτου πατρὸς του. Γενομένης τῆς εἰρήνης, ἐν τοῖς πρώτοις τῶν διαθημάτων τοῦ Ἀλεξάνδρου Β' πρὸς τὰς μεταρρυθμίσεις ὑπῆρξεν ἡ ἐλάττωσις τοῦ στρατοῦ, ἐφ' ὅσον ἐπέτρεπεν ἡ ἀξιοπρέπεια καὶ ἡ ἀσφάλεια τῆς Αὐτοκρατορίας. Μεγάλαι προσπάθειαι κατεβλήθησαν, ἵνα τὰ οἰκονομικὰ τῆς Αὐτοκρατορίας ἐρεισθῶσιν ἐπὶ στερεᾶς βά-

σεως καὶ προαχθῇ ἡ ἐμπορικὴ εὐημερία. Ἀλλ' ἡ μεγίστη τῶν μεταρρυθμίσεων ὑπῆρξε, συναινούσης τῆς Εὐγενείας τῆς Αὐτοκρατορίας, ἥς ἦσαν οἱ καλούμενοι Δούλοι, ἡ χειραφέτησις 23,000,000 ἀνθρωπίνων ὄντων ἀπὸ τῶν δεσμῶν τῆς δουλείας. Αὐτοκρατορικὸν οὐκάζιον ἐθέσπιζε τὴν ἐλευθερίαν τῶν δουλοπαροίκων ὑπὸ τινος ὅρου. Τὸ ἀξιωματικόν Διάταγμα τοῦτο ἐδημοσιεύθη τὴν 19 Φεβρουαρίου τοῦ 1861 ἐπέτειον τῆς εἰς τὸν θρόνον ἀναβάσεως τοῦ Αὐτοκράτορος. Δι-ετὴς προθεσμία ὤρισθη πρὸς κύρωσιν τῶν ὅρων, ὅσοι ἀνῶρα εἰς τὴν ἑκτασιν τῶν παραχωρητέων γαιῶν καὶ τὴν ποσότητα τῶν χρηματικῶν καταβολῶν, τῆς ἐργασίας ἢ τῆς πρὸς ἀγορὰν τιμῆς. Τὸν Φεβρουάριον τοῦ 1864, τὸ αὐτὸ εὐεργέτημα ἐπεδαψιλεύθη εἰς τοὺς ἐν Πολωνίᾳ δουλοπαροίκους οἵτινες κατεῖχον τὸ μείζον μέρος τῶν γαιῶν καὶ ἦσαν ἐκ τούτου πανίσχυροι. Ὅσοι ἀφορᾷ εἰς τὴν ἐκπαίδευσιν, πολλὰ προσπάθειαι ἐγένοντο παρὰ τοῦ Αὐτοκράτορος, ὅπως τὰ δημόσια δι-δακτήρια προικισθῶσι διὰ τῶν καλλίστων ἐκπαιδευ-τικῶν δεσμῶν τῆς Εὐρώπης. Μείζονος ἐστὶ προσοχῆς ἀξία μεταρρυθμίσις· ἐγένετο ἡ καθιέρωσις δι' ἐκλογῆς συγκροτουμένων Συνελεύσεων Ἀντιπροσώπων ἐν ταῖς ἐπαρχίαις. Ἡ πρώτη τῶν συνελεύσεων τούτων συνε-κροτήθη τῷ 1865, ἐπιστεύθη δὲ, ἀλλ' ἦν πλάνη, ὅτι ἡ ἀπόπειρα αὕτη θὰ ἐξωμάλιζε τὴν ὁδὸν πρὸς προα-γωγὴν τῆς ἐθνικῆς Ἀντιπροσωπείας καὶ συνταγματι-κοῦ πολιτεύματος. Αἱ Συνελεύσεις αὗται ἐγένοντο μά-στιξ τῇ Ῥωσίᾳ, πιεζομένων τῶν χωρικῶν καὶ τῶν γαιοκτημόνων διὰ πλαστῶν καὶ καταθληπτικῶν φόρων, ἡ δὲ Κυβέρνησις γινώσκει ἤδη, ὅτι οἱ δεσμοὶ οὗτοι ἢ πρέπει νὰ μεταρρυθμισθῶσιν ἢ νὰ καταργηθῶ-σιν. Ὁ Ἀλέξανδρος Β' εἰσήγαγεν ἐπίσης τὴν γενικὴν στρατολογίαν καὶ τὴν κοινὴν δικαιοδοσίαν, μετὰ τοῦ συστήματος τῶν Ἐνόρκων.

Ὁ αὐτοκράτωρ Ἀλέξανδρος Β'. ἐνυμφεύθη τῇ 16 Ἀπριλίου 1841 τὴν Μαρίαν Ἀλεξανδρόβναν, πριγκι-πέσσαν τῆς Ἑς Δαρμστὰτ, ἐξ ἥς ἀπέκτησε πολλὰ τέκνα. Ὁ πρωτότοκος τῶν υἱῶν του Νικόλαος ἐγεν-νήθη τῇ 20 Σεπτεμβρίου 1843, ἀπεβίωσε δὲ προ-ῶρος ἐν Νικαίᾳ, τὸν Ἀπρίλιον τοῦ 1865. Ἀλέξαν-δρος, ὁ νῦν αὐτοκράτωρ, ἐγεννήθη τῇ 10 Μαρτίου 1845, ἐνυμφεύθη τῇ 9 Νοεμβρίου 1866 τὴν πριγκι-πέσσαν Μαρίαν Φρειδερίκην Δάγμαρ, καλουμένην ἤδη ἀφοῦ ἔλαβε τὸ ὀρθόδοξον βάπτισμα, Μαρίαν Θεοδώ-ρόβναν ἐκ Δανιμαρκίας. Ἡ μόνη θυγάτηρ τοῦ Αὐτο-κράτορος, ἡ μεγάλη δούκισσα Μαρία, ἐνυμφεύθη τὸν δούκα τοῦ Εδιμβούργου Ἀλφρέδον, τῇ 23 Ἰανουα-ρίου 1874. Παρὰ τὸν Ἀλέξανδρον καὶ τὴν Μαρίαν, ὁ δολοφονηθεὶς Αὐτοκράτωρ ἀπέκτησε καὶ ἑτέρους 4 υἱοὺς, τοὺς μεγάλους δούκας Βλαδίμηρον, Ἀλέξιον, Σέργιον καὶ Παῦλον, τὸν τελευταῖον τοῦτον ἡλικίας ὄντα ἐτῶν εἴκοσι καὶ ἐνός. Ἀλλ' ὁ Ἀλέξανδρος ἔσχε καὶ ἐξ ἄλλων σχέσεων τέκνα, ἰδίως δ' ἐκ τῆς πριγκιπέσσης Δολγορούκη, ἣν πρό τινος ἐνυμφεύθη καὶ ἥς τὰ τέκνα ἀνεγνώρισεν, ἀπονείμας αὐτοῖς τὸν τίτλον πριγκίπων.